

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 968/2021
05.05.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Биљана Бранковић адвокат из ..., против туженог Града Ниша – Управа за грађанска стања и опште послове, којег заступа Градско правобранилаштво, ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 803/2020 од 14.01.2021. године, у седници већа одржаној дана 05.05.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 803/2020 од 14.01.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 861/19 од 09.12.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се поништи као незаконито решење туженог бр. .. од 15.04.2009. године и решење бр. .. од 12.03.2009. године, и да се обавезе тужени да врати тужиоца на рад и призна му сва права на раду и по основу рада почев од 15.04.2009. године до дана повратка на рад. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да надокнади туженом трошкове парничног поступка у износу од 329.250,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 803/2020 од 14.01.2021. године одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Нишу П1 861/2019 од 09.12.2019. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. и члана 441. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да тужиочева ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нису

основани наводи ревизије о битној повреди одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 383. став 4. ЗПП, учињеној у другостепеном поступку. Одржавање расправе пред другостепеним судом, у случају када је у истој парници првостепена пресуда већ једанпут укинута, није обавезно већ зависи од тога да ли су у спроведеном поступку учињене битне повреде одредаба парничног поступка или је чињенично стање погрешно и непотпуно утврђено. У конкретном случају, другостепени суд је правилно оценио неоснованост жалбених навода о учињеним битним повредама одредаба парничног поступка, односно погрешно и непотпуно утврђеном чињеничном стању, што искључује потребу одржавања расправе пред тим судом.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем туженог од 12.03.2009. године утврђена је одговорност тужиоца за тежу повреду радне обавезе из члана 59. став 1. тачке 5. и 15. у вези са чланом 25. Закона о радним односима у државним органима и изречена му дисциплинска мера престанак радног односа. Означене повреде радне обавезе тужилац је извршио тако што је, користећи информације и познанства стечена на радном месту (вођење матичних књига за Општине Приштина, Обилић, Липљан и Косово Поље), добијао личне податке за лица са подручја Косова и Метохије којима су била потребна документа из матичне евиденције, и у претходном договору са матичарем Општине Сврљиг, током септембра и октобра 2008. године те податке достављао том лицу и на тај начин тим лицима омогућио прибављање документације на коју нису имали право. Тужиочев приговор на решење од 12.03.2009. године одбијен је решењем од 15.04.2009. године. Правноснажном пресудом Вишег суда у Нишу К 107/10 од 23.02.2012. године тужилац је оглашен кривим за кривично дело противзаконито посредовање из члана 366. став 5. у вези става 3. Кривичног законика које је извршио током 2008. године тако што је, користећи свој друштвени утицај, посредовао код другог окривљеног ББ (матичара Општине Сврљиг) да изврши службене радње које се не би смеле извршити, и за то примио награду у новцу. Тужиоцу је за то кривично дело изречена затворска казна у трајању од годину дана, коју је и издржао током 2014. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да је тужиочев радни однос престао по сили закона, јер је правноснажном кривичном пресудом осуђен на казну затвора од годину дана. Овакав закључак тог суда и одлука којом се одбија тужбени захтев за поништај решења о престанку радног односа засновани су на члану 176. став 1. тачка 3. Закона о раду, члану 131. став 1. тачка 2. Закона о државним службеницима и члану 163. члан 2. Закона о запосленима у аутономној покрајини и јединицама локалне самоуправе, којима је правноснажна осуда на казну затвора дужег од 6 месеци предвиђена као разлог за престанак радног односа по сили закона.

Другостепени суд не прихвата ове разлоге нижестепеног суда јер нису од значаја у конкретном спору за поништај решења о престанку радног односа, донетог пре правноснажности осуђујуће кривичне пресуде, али сматра да не утичу на правилност одлуке о одбијању тужбеног захтева. По становишту тог суда, из утврђеног чињеничног стања произлази да је тужилац радњама, које имају обележја и кривичног дела незаконитог посредовања, учинио повреду радне обавезе, а одредбом члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник Републике Србије“ број 24/05 ... 54/09) прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом и уговором о раду.

Одредбом члана 189. Закона о државним службеницима прописано је да се одредбе Закона о радним односима у државним органима настављају сходно примењивати на радне односе у органима аутономне покрајине и јединицама локалне самоуправе до доношења посебног закона. Закон о радним односима у државним органима престао је да се примењује на радне односе запослених у јединицама локалне самоуправе 12.03.2016. године, даном ступања на снагу Закона о запосленима у аутономној покрајини и јединицама локалне самоуправе (члан 202. став 1.), дакле након доношења оспореног решења о престанку радног односа.

Следствено изложеном, у конкретном случају меродавно је материјално право садржано у Закону о радним односима у државним органима. Према наведеном закону, запосленом може бити изречена дисциплинска мера престанак радног односа за тежу повреду радне обавезе из члана 59. став 1. тачка 5. (злоупотреба службеног положаја) и тачке 15. (повреда обавеза везаних за статус запосленог у државном органу). Оспореним решењима утврђена је дисциплинска одговорност тужиоца због теже повреде радних обавеза из наведене законске одредбе, учињене радњама које представљају обележје кривичног дела за које је накнадно донетом кривичном пресудом тужилац оглашен кривим и осуђен на затворску казну у трајању од годину дана.

Из тог разлога, и по становишту ревизијског суда, тужиоцу је радни однос престао због учињене теже повреде радне обавезе и на законит начин, због чега нису основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**